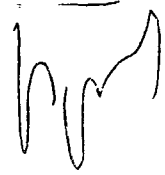

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Binali YILDIRIM** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN

Van Milletvekili

İnsan Hakları Derneği (İHD) Elazığ Şubesi Başkanı Avukat Metin Can ile İHD üyesi Doktor Hasan Kaya 21 Şubat 1993 günü Elazığ'da gözaltına alındıktan sonra bir daha kendilerinde haber alınamamış; işkence görmüş cansız bedenlerine ise 27 Şubat 1993 günü Elazığ-Tunceli yolundaki Dinar Köprüsü'nün altında bulunmuştu.

Aradan geçen 25 yıl zarfında gözaltında zorla kaybedilen insan hakları savunucusu iki kişinin kimler tarafından gözaltına alındığı; işkenceyle öldüren kişilerin kimliği saptanamamış; failler yargılanamamış ve dosya zamanaşımından kapanmıştır.

Birleşmiş Milletler belgelerine göre insanlığa karşı suç kategorisinde kabul edilen gözaltında zorla kaybetmeler 1990'lı yıllarda Türkiye'nin karşılaştığı en önemli insan hakları ihlalleri olarak görülmektedir.

Gözaltında zorla kaybetme vakalarında zamanaşımının işletilmemesi ve faillerin yargılanabilmesi için dönem dönem girişimler olmuştur. Bunlardan biri de 5 Şubat 2011'de dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın gözaltında yakınlarını kaybedenlerin kurduğu "Cumartesi Anneleriyle/İnsanlarıyla" yaptığı görüşmedir.

Öte yandan bu konuda AİHM'e ve BM'ye yapılan başvurular ve kararların son derece çarpıcı olduğu ilgili bakanlıkların arşivlerinde de mevcuttur.

Bu noktada gözültünde zorla kaybetme suçuna karşı bir önlem olarak ortaya çıkmış olan “Birleşmiş Milletler Herkesin Zorla Kaybetmelere Karşı Korunması Hakkında Uluslararası Sözleşme”si ise henüz Türkiye tarafından imzalanıp onaylanmamıştır.

Buna göre;

- 1) Metin Can ve Hasan Kaya’nın işkence edilerek öldürölmesinin sorumluları kimlerdir?
- 2) İnsanlığa karşı suçlar kapsamında değerdendiren suçların zamanaşımına uğramamasına yönelik çalışmanız var mıdır?
- 3) Resmi kayıtlara göre, 1980 yılından bu yana zorla kaybetme/gözültünde kayıp suçunun mağduru olan kaç kişi vardır?
- 4) Birleşmiş Milletlerin ilgili organlarıyla yapılan görüşmeler neticesinde Hükümetinizin bilgisi dahilinde olan ve BM’ye iletilen gözültünde kaybetme vakası kaçtır? Adları nedir? Olaylar hakkında bilgi ve belgeler nelerdir?
- 5) “Birleşmiş Milletler Herkesin Zorla Kaybetmelere Karşı Korunması Hakkında Uluslararası Sözleşme” imzalanacak mıdır? Bu konuda bir çalışma var mıdır? Varsa hangi aşamadaadır?
- 6) 1980 yılından bu yana gözültünde zorla kaybetme suçu nedeniyle yargılanan kamu görevlisi sayısı kaçtır? Davaların sonuçları nelerdir?
- 7) AİHM bugüne kadar gözültünde zorla kaybetme suçundan Türkiye’yi kaç kez tazminata mahkûm etmiştir? Bu kararlar hangi başvurulardan verilmiştir?
- 8) Gözültünde zorla kaybedilenlerin yakınlarının mağduriyetlerini gidermek için bir çalışmanız var mıdır?
- 9) Gözültünde zorla kaybetme vakalarına ilişkin AİHM tarafından belirtilen ilgili davalar ile BM Zorla ve İradedışı Kaybetme Çalışma Grubu tarafından belirlenen olaylar dâhil olmak üzere halen devam etmekte olan tüm kayıp iddialarının etkili, şeffaf ve bağımsız biçimde soruşturulmasını sağlaması için ne gibi önlemler alınmış, ne tür adımlar atılmıştır?
- 10) Mağdurların yakınları, soruşturmaların aşamaları ve sonuçlarından haberdar edilmekte midir? Bunun için nasıl bir usul izlenmektedir?